

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

În componența sa:

Președintele completului, judecătorul

Natalia Simciuc

Judecătorii

Vitalie Cotorobai și Iurie Cotruță

Grefier

Elena Țurcanu

Examinînd în cadrul ședinței judiciare publice cererile de apel declarate de Asociația obștească „ReproMold” și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală împotriva hotărîrii Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, emisă la 29 iunie 2018, în pricina civilă nr.3-655/17, intentată la cererea Asociației obștești „ReproMold” de chemare în judecată a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea actelor, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul - raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 15.03.2017 Asociația Obștească „ReproMold”, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova privind:

- anularea deciziei n.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe în parte ace ține de avizarea AO „ReproMold” cu indicarea faptului că respective decizie nu va produce efecte juridice de la data adoptării;
- anularea prevederilor ilegale din Instrucțiunea nr.169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin Ordinul AGEPI cu nr.169 din 22.08.2016 cu indicarea faptului că respective decizie nu va produce efecte juridice de la data adoptării respectivului act administrative;
- anularea Actului de control nr.13/4 din 19.12.2016 al comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI privind rezultatele controlului general anual al activității AO „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015;
- obligarea AGEPI să perfecteze un poces-verbal în care să fie consemnate argumentele aduse de AO „ReproMold” și să conțină mențiunea de acordare a unui termen rezonabil pentru prezentarea actelor necesare verificării;

La 20.12.2017, AO „ReproMold”, în cadrul ședinței de judecată, a înaintat cerere de concretizare a cerințelor(f.d.91-95), prin care a solicitat:

- constatarea faptului că AGEPI, prin emiterea deciziei sale cu nr.15/3561 din 30.12.2016 de abrogare a Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013 în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești „ReproMold” a încălcat prevederile alin.(5) al art.51 al Legii nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe(normă legală care prevede solicitarea suspendării activității prin intermediul instanței de judecată/dar nu anularea deciziei de avizare precum a procedat AGEPI);
- constatarea faptului că, prin emiterea deciziei cu nr.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 în partea ce ține de avizarea Asociației

- Obștești „ReproMold”, AGEPI a încălcat dreptul la asocieră și dreptul la proprietate al titularilor de drepturi reprezentați de „ReproMold”;
- anularea deciziei nr.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești „ReproMold”(ReproMold), inclusiv cu stabilirea în hotărârea judecătorească că respectiva decizie declarată nulă nu va produce efecte juridice de la data adoptării acesteia (în temeiul alin.(2) art.29 Legea contenciosului administrativ);
 - anularea pct.13 din Instrucțiunea nr.169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin ordinul AGEPI cu nr.169 din 11.08.2016, inclusiv cu stabilirea în hotărârea judecătorească că normele declarate nule nu vor produce efecte juridice de la data adoptării respectivului act administrativ;
 - obligarea AGEPI să emită un ordin de modificare în următoarea redacție a pct.33 din Instrucțiunea nr.169/2016 Privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, instrucțiune aprobată prin ordinul AGEPI cu nr.169 din 22.08.2016: „în cazul în care OGC nu remediază iregularitățile constatate în termenul acordat, AGEPI are dreptul să întreprindă orice măsuri legale conform prevederilor legislației în vigoare, inclusiv, în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești, să solicite instanței de judecată suspendarea activității acesteia și/sau dizolvarea acestei asociații în cazul în care încălcările nu au fost lichidate nici în rezultatul avertizării repetate a asociației obștești asupra necesității lichidării încălcărilor legislației, făcută, în decursul unui an, de organul care a înregistrat asociația”;
 - constatarea faptului că: Actul de control nr.13/4 din 19.12.2016 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind rezultatele controlului general anual al activității Asociației Obștești „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015”, AGEPI contrar alin.(4) și alin.5 ale art.51 din Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și pct. 12 și 32 ale Instrucțiunii AGEPI cu nr. 169/2016, nu a indicat că acordă „ReproMold” un termen rezonabil pentru prezentarea la control a actelor necesare pentru a verifica corespunderea cu prevederile legale în vigoare a activității desfășurată de „ReproMold” în anii 2014-2015; și că titlul acestui act este în contradicție cu conținutul acestuia: în titlu - menționându-se despre rezultatele controlului general anual al activității Asociației Obștești „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015, în timp ce în conținut - constată neprezentarea documentelor pentru a verifica corespunderea cu prevederile legale activității organizației care trebuia controlată;
 - obligarea pârâtului AGEPI să emită același act, însă titlul Act de control nr.13/4 din 19.12.2016 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) privind rezultatele controlului general anual al activității Asociației Obștești „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015” să fie înlocuit cu titlul „Proces-verbal nr.13/4 din 19.12.2016 privind controlul activității Asociației Obștești „ReproMold” efectuat de Comisia de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) în perioada 26.09-07.11.2016”, precum și obligarea să indice în respectivul act

mențiunea de acordare AO „ReproMold” a unui termen rezonabil pentru a prezenta spre control toate actele necesare verificării corespunderii cu prevederile legale în vigoare a activității desfășurate de ReproMold în anii 2014-2015;

În argumentarea acțiunii reclamantul a invocat că, „ReproMold”, fiind înregistrată la 01.03.2011, este o organizație necomercială și neguvernamentală fondată la 20.01.2011 de către, autori și editori de cărți și publicații periodice în vederea gestionării pe principii colective a drepturilor sale patrimoniale de autor.

Prin Decizia nr.3/1566 din 20.09.2013, AGEPI a recunoscut dreptul ReproMold de a gestiona toate drepturile specificate în Statutul său și în contractele încheiate cu titularii de drepturi prin care ultimii i-au încredințat în gestiune drepturile lor, însă ulterior, AGEPI a emis decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești „ReproMold” prin care i-a vătămat AO „ReproMold” și titularilor de drepturi reprezentați de aceasta drepturile sus-menționate recunoscute de Legea nr.139/02.07.2010, dar și a Legii nr.837 din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești (1-3, 5, 7, 11, 12, 24) și Constituția RM (art. 9, 15, 16, 33, 46, 53, 54).

Menționează reclamantul că, decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 este neîntemeiată din motiv că, în alin.3 al preambulului deciziei contestate, se menționează că la baza acesteia a stat așa-zisul Act de control intitulat „Act de control nr.13/4 din 19.12.2016 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI privind rezultatele controlului general anual al activității Asociației Obștești „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015”, însă, conform alin.(5) al art.51 al Legii nr.139 din 02.07.2010 Privind dreptul de autor și drepturile conexe (în continuare Legea nr.139/02.07.2010), citat: ”Dacă în urma controlului se constată că organizația de gestiune colectivă nu mai îndeplinește condițiile ori nu activează în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative relevante, AGEPI atenționează organizația în privința neregulilor constatate, acordându-i un termen rezonabil pentru a aduce activitatea sa în concordanță cu legislația în vigoare, iar acest termen nu a fost acordat.

La fel, potrivit alin.(4) al art.51 al Legii nr.139/02.07.2010, în urma fiecărui control menționat la alin.(3), AGEPI întocmește acte de control în care indică, atunci când e cazul, dispozițiile prevăzute la alin. (5). Organizația de gestiune colectivă este obligată să examineze actul de control și să informeze AGEPI, în termenele stabilite, despre măsurile întreprinse pentru anihilarea încălcărilor în cazul depistării lor”, iar în cazul în care organizația de gestiune colectivă nu se conformează acestei dispoziții, AGEPI poate solicita suspendarea activității acesteia în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești.

Astfel, Actul de control nr.13/4/19.12.2016 nu conține date privind activitatea „ReproMold” desfășurată de aceasta în perioadă ce urma să fie supusă controlului (01.01.2014 – 31.12.2015) și nici o mențiune privind careva nereguli constatate în respectiva perioadă, precum și privind acordarea unui termen rezonabil pentru înlăturarea eventualelor nereguli, dar se face referire la un act intern al AGEPI - Instrucțiunea nr.169 din 22.08.2016 Privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, aprobată prin ordinul nr.169 din 22.08.2016, care este vădit contrară alin.(5) al art.48 al Legii nr.139/02.07.2010 care, statuează expres că AGEPI este obligată să indice în actul de control care sunt neregulile constatate în activitatea organizației de gestiune și să-i

acorde un termen rezonabil pentru a aduce activitatea sa în concordanță cu legislația în vigoare.

Indică că, la 15.02.2017, AO „ReproMold” a contestat actele administrative emise de AGEPI care constituie obiectul prezentei acțiuni, dar, până în prezent ultima nu a dat nici un răspuns.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, emisă la 29 iunie 2018, acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a anulat decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 cu privire la abrogarea deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești ”ReptoMold”. S-a indicat că, Decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 cu privire la abrogarea deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești ”ReptoMold” nu va produce efecte juridice de la data adoptării ei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 iulie 2018, AGEPI, în termen legal a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge integral acțiunea.

La fel, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 iulie 2018, AO „ReproMold”, în termen legal a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care a admite integral acțiunea.

În motivarea cererii de apel reprezentantul AGEPI a retreat circumstanțele de fapt ale pricinii.

Sușține că, în cadrul efectuării controlului, contrar prevederilor art. 51 alin. (2), (3) din Legea nr. 139/2010 și a pct. 9 din Instrucțiunea nr. 169/2016, reclamantul, ReproMold nu a prezentat nici un document indispensabil pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile legale și nu a pus la dispoziția Comisiei de control documentele și informațiile solicitate, inclusiv copii de pe acestea, deși au fost solicitate.

Menționează că, nu poate fi vorba de o sancționare sau de cauzarea unui stăniat prejudiciu titularilor de drepturi ai ReproMold sau încălcarea dreptului de proprietate a acestora prin emiterea Deciziei AGEPI nr. 15/3561 din 30.12.2016 atât timp cât drepturile acestea urmau să fie acoperite prin intermediul licenței extinse și obligatorii, or eschivarea de la obligațiile legale de a prezenta orice acte în perioada de control și tergiversarea cu rea credință a termenului au stat la baza emiterii și sancționării AO ”ReproMold” pentru acțiunile/inacțiunile întreprinse înafara legii.

În motivarea cererii de apel AO „ReproMold” a invocat că, instrucțiunea nr. 169 din 22.08.2016 Privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe (aprobată prin Ordinul Directorului General al AGEPI nr.169 din 22.08.2016) constituie manifestarea unilaterală de voință a AGEPI, cu caracter normativ, menirea căreia trebuia să fie organizarea executării sau executarea în concret a Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, astfel însuși instrucțiunea este actul administrativ cu caracter normativ care poate fi contestat reieșind din definiția dată de art.2 al Legii contenciosului administrativ, or, apelantul nu a contestat toată instrucțiunea, ci doar prevederile acesteia care sunt vădit contrare legii având menirea să creieze confuzii și nu să asigure executarea în concret a legii după cum prevede această normă.

Susține că, reieșind din sensul art. 51 al Legii nr. 139/02.07.2010 și anume a obligației de a efectua controlul OGC-ilor, AGEPI are menirea clară și trebuie să reflecteze în actele sale de control anume rezultatele activității OGC-or, ceea ce, reieșind din conținutul actului nr. 13/4 din 19.12.2016 nu s-a produs cu referire la perioada de gestiune 01.01.2014- 31.12.2015.

Menționează că, reieșind din caracterul revendicărilor sale, obiectul acțiunii intentate de ReproMold contra AGEPI în contencios administrativ poate fi delimitat, pe de o parte, în cerințe înaintate în contencios administrativ (precum contestarea actelor administrative emise de AGEPI) și, pe de altă parte, în cerințe pe drept comun precum constatarea încălcării unor drepturi ale autorilor reprezentați de ReproMold, precum și solicitarea privind constatarea încălcării prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adică a dreptului de asociere și de proprietate al titularilor de drepturi pe care-i reprezintă, ReproMold a aplicat analogia legii, înaintat o cerință din dreptul comun și anume ca în cazul art. 63 al *Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe* care prevede că atât autorii, cât și OGC-ul care-i reprezintă: "*(1) în cadrul procedurilor judiciare inițiate în privința încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) pot solicita instanțelor de judecată (...) recunoașterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora (...)*".

În cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul apelantei AGEPI, Russu Eugeniu a solicitat admiterea cererii de apel depuse în sensul formulat și respingerea cererii de apel depuse de AO„ReproMold”.

Reprezentantul apelantei AO„ReproMold”, avocatul Vartolomei Ion, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel depuse în sensul formulat și respingerea cererii de apel depuse de AGEPI.

Audiind explicațiile participanților la proces, analizând argumentele apelurilor și studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră apelurile neîntemeiate și care urmează de a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

Conform art.385 alin.(1) lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său nerecunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competentă pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform prevederilor art.2 și 3 din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie - actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea de “act administrativ” este reglementată atât în art. 2 din Legea contenciosului administrativ, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997.

Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul

exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Astfel, obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității Deciziei nr.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea Deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013 în partea ce ține avizarea „ReproMold”.

Referitor la cerințele reclamantului privind constatarea faptelor încălcării drepturilor AO „ReproMold”, prima instanță just a concluzionat că acestea nu sunt cerințe separate a acțiunii, ci sunt temeiuri invocate de către reclamant întru anularea Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013, or, constatarea faptelor nu ține de competența instanței de contencios administrativ.

Referitor la cerința reclamantului privind anularea Actului de control nr.13/4 din 19.12.2016 al comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI privind rezultatele controlului general anual al activității AO „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015, Colegiul civil menționează că, Actul de control nr.13/4 din 19.12.2016 nu constituie obiect al contenciosului administrativ, acesta fiind act preparatoriu în baza căruia s-a emis Deciziei nr.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea Deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013 în partea ce ține de avizarea „ReproMold”.

La fel, nu constituie obiect al contenciosului administrativ nici cerința privind obligarea pârâtului AGEPI să emită același act, substituind în titlul ”Act de control” nr.13/4 din 19.12.2016 al Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) privind rezultatele controlului general anual al activității Asociației Obștești „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015” să fie înlocuit cu titlul „Proces-verbal nr.13/4 din 19.12.2016, precum și obligarea să indice în respectivul act mențiunea de acordare AO „ReproMold” a unui termen rezonabil pentru a prezenta spre control toate actele necesare verificării corespunderii cu prevederile legale în vigoare a activității desfășurată de ReproMold în anii 2014-2015.

Or, prevederile art.51 alin.(4) al Legii privind drepturile de autor și drepturile conexe, în urma fiecărui control menționat la alin.(3), AGEPI întocmește acte de control, prin urmare sunt irelevante argumentele apelantului AO „ReproMold”, în acest sens.

Referitor la legalitatea Deciziei nr.15/3561 din 30.12.2016 privind abrogarea Deciziei AGEPI nr.3/1566 din 20.09.2013 în partea ce ține avizarea „ReproMold”, Colegiul civil reține că, potrivit art.48 al Legii privind drepturile de autor și drepturile conexe, organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă: a) este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; b) este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

(6) AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern dacă aceasta întrunește următoarele condiții: a) majoritatea membrilor organizației sau majoritatea titularilor de drepturi care, în alt mod, i-au încredințat în gestiune drepturile lor sînt titulari de drepturi care au cetățenia Republicii Moldova sau care au domiciliul, iar în cazul persoanelor juridice – sediul, pe teritoriul Republicii Moldova și la aceasta se pot asocia alți titulari de drepturi care doresc acest lucru, în conformitate cu statutul respectivei organizații; b) a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe

titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri; c) are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate; d) dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe; e) garantează un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor atunci când este vorba de aceleași condiții obiective; f) statutul și alte regulamente ale organizației corespund prevederilor prezentei legi și altor acte normative relevante ale Republicii Moldova, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(9) Decizia de eliberare a avizului unei organizații de gestiune colectivă, cu indicarea drepturilor și a categoriilor titularilor de drepturi asupra cărora se extinde gestiunea colectivă, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În cadrul examinării pricinii s-a constatat că, prin Decizia nr.3/1566 din 20.09.2013 (f.d.41), AGEPI a recunoscut dreptul AO „ReproMold” de a gestiona toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și, cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord; și, dreptul de a gestiona doar drepturile titularilor de drepturi pe care-i reprezintă, în baza de acord.

La fel, s-a stabilit că, în urma efectuării controlului general anual privind activitatea AO „ReproMold” pentru perioada 01.01.2014-31.12.2015 a fost emis Actul de control nr.13/4 din 19.12.2016.

În baza concluziei Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI expuse în Actul de control nr.13/4 din 19.12.2016 privind controlul general anual al activității AO „ReproMold” în perioada 01.01.2014-31.12.2015 și dat fiind faptul că, pe perioada efectuării controlului AO „ReproMold” nu a respectat obligațiile sale legale de a prezenta AGEPI documentele necesare pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile legale, a fost emisă Decizia nr.15/3561 din 30.12.2016.

Prin Decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 s-a dispus: abrogarea Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești „ReproMold”; retragerea avizul nr.5-3/1566 din 18.10.2013 eliberat „ReproMold” conform pct.5.2 din Decizia AGEPI nr.5-3/1566 din 20.09.2016; a fost obligat „ReproMold” să restituie avizul nr.nr.5-3/1566 din 18.10.2013, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul intrării în vigoare a prezentei decizii.

La 15.02.2017, AO „ReproMold” s-a adresat cu cerere prealabilă către AGEPI privind anularea Deciziei nr.15/3561 din 30.12.2016 și revizuirea Actului de control nr.13/4 din 19.12.2016 și Instrucțiunea nr.169 din 22.08.2016.

Prin răspunsul AGEPI nr.588 din 06.03.2017 cererea prealabilă a fost respinsă.

Potrivit art.25 alin.(1) lit.b) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri: admite acțiunea și anulează, în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârâtul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o adeverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor pentru întârzierea executării hotărârii.

În conformitate cu dispozițiile art.26 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ. Acest control se desfășoară de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Într-u elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Instanța poate anula actul administrativ în tot sau în parte numai în cazul în care acesta satisface cerințele prevăzute de art.26 alin.(1), care prescrie condițiile de anulare și anume: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii - în contextul în care autorității publice i-se poate imputa încălcarea principiului legalității; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței - în cazul în care actul a fost emis sau adoptat de către autoritatea publică cu încălcarea competenței materiale sau teritoriale; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite - actul nu a fost emis în forma stabilită, nu cuprinde elemente de formă care să confirme că actul a fost emis sau adoptat cu respectarea legii.

În conformitatea cu art.51 alin.(3) al Legii privind drepturile de autor și drepturile conexe, AGEPI efectuează o dată pe an controlul general al activității organizației de gestiune colectivă.

Totuși, în perioada dintre două controale generale anuale, AGEPI are dreptul să efectueze controale speciale în baza sesizărilor înaintate de titularii de drepturi, inclusiv de membrii organizației, și de utilizatori, sau parvenite din alte surse relevante, care conțin informații ce produc dubii rezonabile cu privire la corespunderea activității organizației cu prevederile prezentei legi, ale altor acte normative relevante și ale statutelor proprii. În cadrul controalelor efectuate de AGEPI, organizația de gestiune colectivă controlată este obligată să pună la dispoziția AGEPI orice documente și informații solicitate și să prezinte copii de pe acestea, dacă sînt solicitate.

(4) În urma fiecărui control menționat la alin.(3), AGEPI întocmește acte de control în care indică, atunci cînd e cazul, dispozițiile prevăzute la alin.(5). Organizația de gestiune colectivă este obligată să examineze actul de control și să informeze AGEPI, în termenele stabilite, despre măsurile întreprinse pentru anihilarea încălcărilor în cazul depistării lor.

Aliniatul (5) al aceluiași articol prevede expres că, dacă în urma controlului se constată că organizația de gestiune colectivă nu mai îndeplinește condițiile ori nu

activează în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative relevante, AGEPI atenționează organizația în privința neregulilor constatate, acordându-i un termen rezonabil pentru a aduce activitatea sa în concordanță cu legislația în vigoare. În cazul în care organizația de gestiune colectivă nu se conformează acestei dispoziții, AGEPI poate solicita suspendarea activității acesteia în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești.

Conform art.43 alin.(1) al Legii cu privire la asociațiile obștești, în cazul în care asociația obștească a fost avertizată, cerându-i-se să lichideze încălcările de legislație depistate, și nu a îndeplinit această cerință în termen de 10 zile, activitatea asociației obștești, la propunerea Ministerului Justiției, poate fi suspendată prin hotărâre a instanței de judecată, pe un termen de pînă la 6 luni.

La caz, se constată că, contrar prevederilor legale, reclamantului nu i-a fost acordat termen rezonabil în vederea remedierii situației și lichidării neregulilor constatate.

La fel, AGEPI, potrivit legii îi revine competența doar de a solicita suspendarea activității asociației obștești, în condițiile legii, dar nicidecum abrogarea deciziei de avizare.

Or, în acest caz AGEPI, și-a depășit competența stabilită de lege.

Totodată, Decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 prin care s-a dispus abrogarea Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești „ReproMold”, cade și sub incidența temeiului de anulare, prevăzut de art.26 alin.(1) lit.a) Legea contenciosului administrativ, fiind contrară legii precitate – art.51 alin.(5) al Legii privind drepturile de autor și drepturile conexe.

Aici sunt relevante prevederile art.1 și 2 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe care prevede că, dreptul de autor și drepturile conexe, protecția acestor drepturi și răspunderea pentru încălcarea lor se reglementează de Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege și de alte acte normative. În cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme decît cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatului internațional.

Articolul 1 Protocolul nr.1 al CEDO prevede că, „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenziilor.”

Astfel, art.1 al Protocolul Adițional nr.1, garantează în substanță dreptul de proprietate, bunurile încorporale fiind incluse în aceasta protecție, iar noțiunea de bunuri este larg înțeleasă și desemnează toate bunurile cu valoare patrimonială. Prin urmare, prin anularea arbitrară a deciziei de avizare a reclamantului, se încalcă și dreptul de proprietate al acestuia.

Referitor la cerința privind obligarea AGEPI să emită un ordin de modificare a pct.33 din Instrucțiunea nr.169/2016 privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, se rețin următoarele.

Prin ordinul AGEPI cu nr.169 din 22.08.2016, a fost adoptată Instrucțiunea privind controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe.

Pct.33 al Instrucțiunii menționate, prevede că, în cazul în care OGC nu remediază iregularitățile constatate în termenul acordat, AGEPI are dreptul să întreprindă orice măsuri legale conform prevederilor legislației în vigoare, inclusiv, în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești, să solicite instanței de judecată suspendarea activității acesteia și/sau dizolvarea acestei asociații în cazul în care încălcările nu au fost lichidate nici în rezultatul avertizării repetate a asociației obștești asupra necesității lichidării încălcărilor legislației, făcută, în decursul unui an, de organul care a înregistrat asociația.

Prin urmare, prima instanță just a conchis că, reclamantul urma să conteste Ordinul AGEPI cu nr.169 din 22.08.2016, dar nu Instrucțiunea, astfel cerința dată fiind neîntemeiată și prima instanță just a respins-o.

Rezumând cele relatate, constatând că, Decizia nr.15/3561 din 30.12.2016 prin care s-a dispus abrogarea Deciziei nr.3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și sau conexe în partea ce ține de avizarea Asociației Obștești „ReproMold”, a fost emisă contrar prevederilor legii, acțiunea reclamantului în partea privind anularea deciziei nr. 15/3561 din 30.12.2016 este întemeiată și corect a fost admisă în temeiul art.art.25 alin.(1) lit.b), 26 alin.(1) lit.a), b) din Legea contenciosului administrativ.

Potrivit art.29 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ, ținând cont de unele circumstanțe concrete și de eventualitatea survenirii unor urmări juridice negative, instanța de contencios administrativ poate stabili, prin hotărârea sa, că normele declarate nule nu vor produce efecte juridice de la data adoptării actului administrativ.

În scopul respectării principiului *restitutio in integrum*, având în vedere că decizia de avizare a reclamantului, care permitea acestuia să desfășoare genul de activitate prevăzut de lege și statut, a fost ilegal anulată de autoritatea pârâtă, legea acordând ultimei doar dreptul de a solicita suspendarea activității acestuia în conformitate cu legea, prima instanță întemeiat a dispus anularea unei asemenea decizii de la data adoptării ei.

Referitor la argumentele apelantului AGEPI , Colegiul civil le consideră declarative, or, atribuția AGEPI de a-și abroga propriile acte administrative, prin care sunt avizate organizațiile de gestiune colectivă, nu este prevăzută de Lege, iar potrivit prevederilor art.7 alin.(2) al Legii cu privire la AGEPI, ultima are printre alte atribuții și cea de a aviza, monitoriza și supraveghea activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

Instanța de apel de asemenea reține că în cadrul Hotărârii CEDO Van de Hurk vs. Țările de Jos din 19.04.1994, Înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Concomitent, în cadrul Hotărârii CEDO Balani vs. Spania din 09 decembrie 1994 par. 27, întinderea acestei obligații derivând din natura hotărârii și este determinată de circumstanțele cauzei, instanța urmând să analizeze toate argumentele importante ale cauzei. Se atestă că, alte argumente pertinente și importante pentru obiectul prezentei cauze, nu au fost invocate.

În condițiile expuse supra, Colegiul civil consideră că prima instanță corect a determinat și a apreciat circumstanțele cauzei, astfel că soluția adoptată corespunde

normelor legale, iar cererile de apel depuse sunt o expunere direct a cererii de chemare în judecată și a referinței prezentate la aceasta (f.d.102-106; 37-38).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material și normele de drept procedural și ca rezultat a emis o hotărîre întemeiată și legală, deoarece motivele invocate de către apelanți sunt neîntemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelurile declarate și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.385,389-390 din CPC, colegiul civil,

d e c i d e:

Se resping cererile de apel declarate de Asociația obștească „ReproMold” și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Se menține hotărîrea Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani, emisă la 29 iunie 2018, în pricina civilă nr.3-655/17, intentată la cererea Asociației obștești „ReproMold” de chemare în judecată a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea actelor.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale.

Președintele completului, judecătorul

Natalia Simciuc

Judecătorii

Vitalie Cotorobai

Iurie Cotruță

COPIA CORESPUNDE ORIGINALULUI
JUDECĂTOR

